

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๓๓/๒๕๖๗/๐๐

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๓๐๘๘๘ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต. ๑๐๓/ว ๑๒๘๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔
 ๓. (ร่าง) ปฏิญญาจากการตระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืน (พร้อมคำแปล)

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี
อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สหอภ.) ขอเสนอเรื่อง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตระดับรัฐมนตรีว่า
ด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืน
มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าววนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปริญต์วินัย) กำกับบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมได้เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืนใน
ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก สมัยแรก จัดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๔ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีผลลัพธ์
สำคัญของการประชุม คือ การจัดตั้งโครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาค
เอเชียและแปซิฟิก (Regional Space Applications Program for Sustainable Development, RESAP)
ภายใต้คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (Economic and
Social Commission for Asia and the Pacific, ESCAP - เอสแคป) โดยมีกลไกในการดำเนินงานคือการ
ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างรัฐบาลเรื่องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนใน
ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (The Intergovernmental Consultative Committee on the Regional
Space Applications Programme for Sustainable Development, ICC on RESAP) ซึ่งมีการประชุม
ปีละหนึ่งครั้ง เพื่อติดตาม/ผลักดันกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ภายใต้ RESAP โดยมี สหอภ. เป็นผู้ประสานงาน
หลักภายใต้ RESAP และส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างรัฐบาลฯ เป็นประจำทุกปี

๑.๒ คณะกรรมการตระหง่านฯ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบร่างปฏิญญา ระดับรัฐมนตรีในการมีความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อใช้ประโยชน์จากการพัฒนาแบบยั่งยืน (Ministerial Declaration on Space Applications for Sustainable Development in Asia and the Pacific) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาแบบยั่งยืนในภูมิภาค เอเชียแปซิฟิก ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๓๐ (Asia-Pacific Plan of Action on Space Applications for Sustainable Development) (แผนปฏิบัติการฯ) เพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาแบบยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สมัยที่ ๓ (อังกฤษ) ซึ่งจัดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย (ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกับเอสแคป) โดยการประชุมในครั้งนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากและมีผลลัพธ์ที่สำคัญคือเอกสารดังกล่าวข้างต้น

ทั้งนี้ ในส่วนของแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดประเด็นปัญหาเฉพาะของภูมิภาคซึ่งเทคโนโลยีอวกาศสามารถเข้าไปช่วยประเมิน ผู้ระหว่าง บริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาได้ ออกมาร่วมกัน ๖ ประเด็น ได้แก่ (๑) การบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (๒) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (๓) ความเชื่อมโยงในภูมิภาค (๔) การพัฒนาทางสังคม (๕) พลังงาน และ (๖) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านกิจกรรมการวิจัย พัฒนา แบ่งปันองค์ความรู้ การเพิ่มศักยภาพ/ขีดความสามารถของบุคลากร การสนับสนุนด้านเทคนิค รวมทั้งการหารือกันระหว่างรัฐบาลและการปฏิบัติการร่วมกันในภูมิภาค โดยแบ่งการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ เป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๒๒ ระยะที่ ๒ ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๖ และระยะที่ ๓ ค.ศ. ๒๐๒๖ - ๒๐๓๐ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้จัดการประชุมระดับรัฐมนตรีฯ ครั้งต่อไป เมื่อสิ้นสุดระยะที่ ๑ (ค.ศ. ๒๐๒๒) ของการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ อีกด้วย

๑.๓ เนื่องด้วยระยะที่ ๑ (ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๒๒) ของการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติจะสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างรัฐบาลฯ สมัยที่ ๒๕ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย จึงพิจารณาและได้เห็นชอบให้มีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ ๕ (การประชุมฯ) ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นการติดตาม ประเมิน และทบทวนระยะที่ ๑ ของการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ โดยมีรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียเสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ สมัยที่ ๕

๑.๔ ในการนี้เอสแคปจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับเตรียมการจัดการประชุมฯ สมัยที่ ๕ (คณะกรรมการฯ) ขึ้น ประกอบไปด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกเอสแคป หน้าที่พิจารณาหัวข้อหลัก (theme) ของการประชุมฯ สมัยที่ ๕ และ (ร่าง) รายงานผลการประเมินการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ ในระยะที่ ๑ (ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๒๒) รวมไปถึง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่ยั่งยืน (ปฏิญญาจากการฯ) ซึ่งจะเป็นผลลัพธ์ของการประชุมฯ สมัยที่ ๕

๑.๕ คณะกรรมการฯ ได้จัดการประชุมหารือเพื่อพิจารณา/เจรจา เนื้อหาสาระของ (ร่าง) ปฏิญญาจากการฯ รวม ๖ ครั้ง ในเดือนกันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งผู้แทนจาก สหอภ. ในฐานะผู้ประสานงานหลักของการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างรัฐบาลฯ ได้เข้าร่วมพิจารณา/เจรจา รวมไปถึงผลักดันประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของไทย ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ คณะกรรมการฯ เห็นพ้องต่อ (ร่าง) ปฏิญญาจากการฯ ฉบับสุดท้าย เป็นผลให้ (ร่าง) ปฏิญญาจากการฯ เข้าสู่กระบวนการ silence procedure เป็นเวลา ๗๒ ชั่วโมง ซึ่งสิ้นสุดเวลา ๑๙:๐๐ น. ของวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ โดยไม่มีประเทศใดคัดค้าน จึงถือว่า (ร่าง) ปฏิญญาจากการฯ ผ่านความเห็นชอบอย่างไม่เป็นทางการ โดยจะมีการนำเสนอ (ร่าง) ปฏิญญาจากการฯ ให้ประเทศสมาชิกเอสแคปพิจารณาปรับปรุงอย่างเป็นทางการ ในการประชุมฯ สมัยที่ ๕ ต่อไป

๑.๖ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ ๔ แจ้งว่าประเด็นหลักของการประชุมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการกิจในความรับผิดชอบของหน่วยงาน อีกทั้ง ไทยโดย สหก. ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ สมัยที่ ๓ เมื่อปี ๒๕๖๑ และมีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้ เพื่อรักษาบทบาทที่แข็งขันของไทยในเรื่องนี้ จึงขอให้พิจารณาเมืองแห่งระดับรัฐมนตรีหรือผู้แทนระดับสูงเป็นหัวหน้าคณะ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานอื่นร่วมเป็นองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมฯ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงจากรัตตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และแบบออนไลน์ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยจะมีการรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตาก เป็นผลลัพธ์การประชุม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตาก เข้าข่ายเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากการเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ ๔ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงจากรัตตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และแบบออนไลน์ผ่านระบบการประชุมทางไกล จะมีการพิจารณารับรอง (ร่าง) ปฏิญญาจากการตาก เป็นผลลัพธ์ของการประชุม จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ (ร่าง) ปฏิญญาจากการตากระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) มีสาระสำคัญ โดยสรุป ดังนี้

๔.๑.๑ เน้นย้ำ ถึงความก้าวหน้าที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การรับรองแผนปฏิบัติการฯ และยอมรับบทบาท ของเทคโนโลยีอวацияและการประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการช่วยสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๑.๒ แสดงความพ่อใจต่อความคืบหน้าของการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ ในระยะที่ ๑ และรับรู้ ถึงความจำเป็นของการเร่งนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ในระยะที่ ๒

๔.๑.๓ เรียกร้อง ต่อประเทศสมาชิกและสมาชิกสมบทในการจัดการปัญหาความท้าทายที่ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทั้งที่ยังคงค้างอยู่และอุบัติขึ้นมาใหม่ ได้แก่ ความยากจน ความมั่นคงทางอาหาร ความเหลื่อมล้ำ ภัยต่อสุขภาพโลก ความประบางต่อผลกระทบ ภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ผ่านเวทีและกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๔ ส่งเสริม ให้ประเทศสมาชิกและสมาชิกสมบทขยายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอวация รวมถึงการประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อเร่งการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผล ในระยะที่ ๒ โดยมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยสำคัญเฉพาะด้านอย่างเหมาะสม เช่น การยกระดับการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัล การบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเพิ่มการมีส่วนร่วมจากผู้ใช้งาน และการขยายพันธมิตรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และนานาชาติ และกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกและสมาชิกสมบทเร่งนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ ในระยะที่ ๒ โดยการสนับสนุนการเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลร่วมกับการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวация และภูมิสารสนเทศในรูปแบบดังเดิม

๔.๑.๕ ส่งเสริม ...

๔.๑.๕ ส่งเสริม ให้ประเทศสมาชิกและสมาชิกสหภาพทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและร่วมกันพัฒนาแผนงาน/โครงการ ที่สอดคล้องกับความเร่งด่วน สาระสำคัญ เป้าหมาย และกิจกรรม ของแผนปฏิบัติการฯ และเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกและสมาชิกสหภาพนำเสนออย่างเหมาะสมถึงข้อริเริ่มซึ่งเสนอโดยรัฐบาลอินโดนีเซีย กล่าวคือ เครื่องมือสำหรับใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในฐานะความร่วมมือที่จะช่วยสนับสนุนการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ ในระยะที่ ๒

๔.๑.๖ ต้อนรับ การเข้ามามีส่วนร่วมในภาคส่วนของการพัฒนาที่ยั่งยืน ของกิจกรรม/ข้อริเริ่ม ระดับชาติและนานาชาติต้านอวภัยที่ช่วยเร่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจและสร้างแรงบันดาลใจแก่เยาวชน

๔.๒ (ร่าง) ปฏิญญาจากการต้า มีเนื้อหาหลักเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกเสนอว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคอาเซียน-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากอวภัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นที่ความร่วมมือด้านอวภัยในหมู่ประเทศสมาชิกเพื่อเร่งนำแผนปฏิบัติการฯ ไปปฏิบัติ ในระยะที่ ๒ (ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๖) โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เห็นควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบ (ร่าง) ปฏิญญาจากการต้า ระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคอาเซียน-แปซิฟิก ในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากอวภัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากอวภัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียนและแปซิฟิก สมัยที่ ๔ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงแก้ไขปฏิญญาจากการต้าฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ/ไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามความเหมาะสม โดยให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบในภายหลัง

๕.๒ เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับรองปฏิญญาจากการต้าฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

โทรศัพท์: ๐ ๒๑๔๑ ๔๕๘๐ (พีรภัทร)

โทรสาร: ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๙๒ อีเมล: ir@nistda.or.th